

8. Про центральні органи виконавчої влади : Закон України від 17.03.2011 № 3166-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 38. – Ст. 385.
9. У МВС обговорили порядок дій правоохоронців на 8-9 травня (фото, відео). Новини // Офіційний сайт МВС України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://mvs.gov.ua/ua/news/1195_U_MVS_obgovorili_poryadok_diy_pravoohoronciv_na_8_9_travnya_FOTO_VIDEO.htm.
10. Мартиненко О. Стратегія розвитку органів внутрішніх справ (текст проекту) / О. Мартиненко, Є. Захаров [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zib.com.ua/ua/print/101834strategiya_rozvitku_organiv_vnutrishnih_sprav_tekst_proektu.html.
11. Передерій О.С. Поліцейське піклування як превентивний захід забезпечення правопорядку в Україні / О.С. Передерій // Правоохоронна функція держави: теоретико-методологічні та історико-правові проблеми : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. – Х. : ХНУВС, 2015. – 352 с. – С. 217–218.
12. Мельник Р.С. Система адміністративного права України : [монографія] / Р.С. Мельник. – Х. : Вид-во ХНУВС, 2010. – 398 с.
13. Бевзенко В.М. Поняття та ознаки державного регулювання / В.М. Бевзенко // Підприємство, господарство і право. – 2006. – № 11. – С. 106–110.

КОЛЮШЕВА О. С.,
начальник кабінету навчально-
допоміжного персоналу
факультету підготовки фахівців
для Національної гвардії України
(Національна академія внутрішніх справ)

УДК 342.951

РОЛЬ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ДІЯЛЬНОСТІ ВЧЕНОГО-АДМІНІСТРАТИВИСТА

У статті проаналізовано роль і місце англійської мови в діяльності вченого-адміністративіста. Автор звертає увагу на рівень вивчення, впровадження та використання англійської мови у таких країнах Європейського Союзу, як Франція та Німеччина. У статті вказано на низький рівень англоїзації в Україні.

Ключові слова: *вчений-адміністративіст, Європейський Союз, міжнародний договір, ясність, однозначність, всесвітній простір.*

В статье поднимается вопрос о роли английского языка в деятельности ученого-административиста. Автор обращает внимание на уровень изучения, внедрения и использования английского языка в таких странах Европейского Союза, как Франция и Германия. В статье указано на низкий уровень англоизации в Украине.

Ключевые слова: *ученый-административист, Европейский Союз, международный договор, ясность, однозначность, всемирное пространство.*

The article investigates the role of English in activity of administrative specialists. The author pays attention on the level of study, implementation and use of English in European Union countries such as France and Germany. The author states at a poor level of English in Ukraine.

Key words: *administrative specialist, European Union treaty, clarity, simplicity, globalization.*

Вступ. На сучасному етапі розвитку українська держава взяла курс на інтеграцію до європейського простору. Впроваджуються конструктивні реформи та проводяться ряд змін на законодавчому та виконавчому рівнях, щоб забезпечити успішний вступ України до Європейського економічного простору. Як наслідок, набуває актуальності спілкування на міжнародному рівні, це стосується мови міжнародного спілкування, мови міжнародних договорів та урегулювання відносин між суб'єктами міжнародної арени.

Постає питання про правильність розуміння та перекладу термінів правового дискурсу для забезпечення прав та законних інтересів людини і громадянина. Адміністративне право України як одна із провідних галузей права відіграє важливу роль на міжнародній арені, тому необхідно постійно вдосконалювати адміністративно-правову термінологію з метою усунення недоліків та недопущення непорозумінь.

Англійська мова як мова міжнародного спілкування є одним із головних засобів для забезпечення успішного взаєморозуміння між суб'єктами міжнародного рівня. Однак на даному етапі в Україні відбувається повільний процес вивчення та впровадження англійської мови як мови міжнародного спілкування, що сповільнює процес входження держави до європейської спільноти.

Вчені-адміністративісти, як фахівці в галузі адміністративного права України, покликані забезпечити впровадження англійської адміністративно-правової термінології у сучасний законодавчий процес, усунути недоліки у перекладі даної термінології та викоринити непорозуміння між суб'єктами міжнародного рівня.

Нові дослідження з порушених питань повинні базуватися на теоретичних та практичних результатах досліджень як вітчизняних, так і іноземних провідних вчених. Підґрунтям для нашого дослідження стали роботи таких науковців, як І. Гумовська, О. Гутиряк, О. Костенко, З. Куделько, В. Бабюк, С. Алексеев, В. Галунько, В.Г. Резнік, О. Садовська та ін. Однак, незважаючи на значний внесок зазначених вчених у дослідження даних наукових проблем, вказані науковці не розкривали роль англійської мови в діяльності вченого-адміністративіста, а досліджували більш широкі, спеціальні або суміжні актуальні питання.

Постановка завдання. Мета статті полягає в тому, щоб дослідити роль англійської мови в діяльності вченого-адміністративіста.

Результати дослідження. На думку О. Костенко, мова міжнародного спілкування (як свого часу латина) – англійська мова – сьогодні є каналом для залучення українського народу до цивілізаційного прогресу, що відбувається в усіх сферах життя людей. Оволодіння англійською мовою широкими колами громадян України стимулюватиме імплементацію в українське суспільство світових досягнень економічної, політичної, правової, моральної культури, що конче необхідно для модернізації суспільного життя людей в Україні. Зокрема, це, безумовно, сприяло б поліпшенню інвестиційного клімату й активізації участі української економіки на світовому ринку. Отже, необхідність визнання англійською мовою міжнародного спілкування – це факт, на який слід особливо зважати в мовній політиці України. Оскільки не російська, а англійська є мовою міжнародного спілкування, то саме їй в Україні має бути надано відповідний статус мови міжнародного спілкування [1].

Відповідно до ч. 3 ст. 5 Закону України «Про засади державної мовної політики» держава сприяє розвитку багатомовності, вивченню мов міжнародного спілкування, насамперед тих, які є офіційними мовами Організації Об'єднаних Націй, ЮНЕСКО та інших міжнародних організацій [3]. Як бачимо, Україна на законодавчому рівні закріпила пріоритетність вивчення мов міжнародного спілкування. Як відомо, однією із таких мов є англійська.

Окрім того, у 2015 році Президент України видав Указ «Про оголошення 2016 року Роком англійської мови в Україні», в якому визначив, що англійська мова є мовою міжнародного спілкування. З метою сприяння її вивченню для розширення доступу громадян до світових економічних, соціальних, освітніх і культурних можливостей, які відкриває знання та використання англійської мови, забезпечення інтеграції України до європейського політичного, економічного і науково-освітнього простору, на підтримку програми Go Global, яка визначає вивчення англійської мови одним із пріоритетів стратегії розвитку. Президент

окреслив коло завдань для Кабінету Міністрів України та обласних, Київської міської, державних адміністрацій, що полягають у всебічному та ґрунтовному підході до вивчення англійської мови всіма верствами населення [4].

На підтвердження вищевикладеного Кабінет Міністрів України видав розпорядження «Про затвердження плану заходів, спрямованих на активізацію вивчення громадянами англійської мови, на період до 2020 року», в якому чітко окреслено напрями діяльності щодо вивчення англійської мови учнями загальноосвітніх шкіл, здобувачами рівня магістра та доктора, створення інтернет-ресурсів та необхідної навчально-методичної бази, участі в програмах обміну та організації мовних таборів [5].

Ми погоджуємося з думкою Т. Козак, що у світі назріла об'єктивна та закономірна необхідність запровадження мови інтернаціонального спілкування народів. У середовищі політиків та лінгвістів триває полеміка стосовно питання яка, власне, мова може виконувати цю функцію, але більшість схиляється до розуміння того факту, що найбільші перспективи у цьому питанні належать саме англійській [6].

Таким чином, англійська мова набуває все більшого поширення на території України. На загальнодержавному рівні законодавець визначив англійську як мову міжнародного спілкування, окреслив пріоритетні напрямки розвитку та важливість її поширення, вивчення. Як бачимо, це стосується і сфери адміністративно-правових відносин як на загальнодержавному, так і на міжнародному рівнях.

Адміністративне право відіграє важливу роль при врегулюванні суспільних відносин між державою та громадянами як на загальнодержавному, та і на міжнародному рівнях. Варто звернути увагу на адміністративне право Франції, тому що саме ця країна визнана батьківщиною власне адміністративного права, яке виокремилося у самостійну галузь за часів правління Наполеона.

Адміністративне право Франції найбільш розвинене порівняно з іншими країнами. Строго дотримуючись доктрини публічного права, французькі адміністративісти досить детально розробили більшість аспектів регулювання нормами адміністративного права. Доктрина французького адміністративного права спричинила вплив на законодавство у цій сфері. Для нього характерне детальне регулювання адміністративних відносин, поєднання матеріальних і процесуальних норм, ретельна регламентація процедур прийняття рішень і відповідальності [7].

Предмет адміністративного права у Франції ширший, ніж прийнято вважати в Україні: до нього належать конституційні основи адміністративного права й управління в контексті здійснення публічної влади. Сфера застосування адміністративного права – держава (територіальні колективи, державні установи) [7].

Як бачимо, адміністративне право у Франції є однією з провідних галузей права і дає можливість врегулювати суспільні відносини на рівні територіальних колективів, державних установ та міжнародного співробітництва.

Особливої уваги заслуговує адміністративне право Німеччини. Дане поняття адміністративного права розглядається у широкому та вузькому розумінні. У широкому – це сума таких правових приписів, котрі організують управління або повинні брати участь у його здійсненні. У вузькому – це сукупність писаних та неписаних правових приписів публічного права, які або конституують державне управління у організаційному сенсі, або прямо і безпосередньо регулюють діяльність органів державного управління (за винятком норм конституційного та адміністративно-процесуального права).

Отже, поняття адміністративного права тісно пов'язане з поняттям державного (або публічного) управління, позаяк адміністративне право вважають у Німеччині правом публічного управління. Засновник німецької школи адміністративного права Отто Майєр під публічним управлінням розумів діяльність держави із здійснення її цілей, за винятком законодавства та судочинства [8].

Німецька теорія адміністративного права, як і теорія публічного управління, розвивається у руслі континентально-європейської традиції. На думку німецьких адміністративіс-

тів, адміністративне право не можна вивчати, не досліджуючи паралельно теорію публічного управління [8].

Таким чином, бачимо зв'язок адміністративного права Німеччини із публічним управлінням, тобто державним. Діяльність у сфері публічного управління полягає у виданні нормативно-правових, індивідуальних правових актів, а також укладанні адміністративно-правових договорів. Саме поняття публічної діяльності визначається, як і предмет адміністративного права у Франції, за традиційним для Німеччини методом виключення. Так, до публічно-правової діяльності належить діяльність, за винятком приватно-правової, де громадяни і юридичні особи виступають у взаємовідносинах з органами управління як рівноправні суб'єкти. Словник адміністративного права ФРН виводить поняття адміністративного права із завдань управління і характеризує його як публічне право, яке не є конституційним, державним або процесуальним.

Варто наголосити, що у Франції та Німеччині вивчення англійської мови відбувається на високому рівні, запроваджена велика кількість програм, а також спілкування та документообіг міжнародного рівня ведеться англійською мовою, так званою мовою бізнесу.

На відміну від Німеччини та Франції, стан вивчення та впровадження англійської мови на загальнодержавному та міжнародному рівнях в Україні є незадовільним: повільне впровадження освітніх програм щодо вивчення англійської мови, недостатнє фінансування програм щодо підвищення кваліфікації спеціалістів з перекладу правничих текстів та адміністративно-правової термінології, неналежна підготовка майбутніх фахівців щодо перекладу специфічної лексики. Як наслідок, маємо некоректний переклад, калькування та неправильне розуміння адміністративно-правової термінології.

Погоджуємося з думкою В. Бабюк, що в мовній політиці ЄС спостерігаються дві тенденції. З одного боку, необхідність гарантувати мовну рівність та мовне розмаїття призводить до зростання ролі перекладу в системі європейських інституцій, а з іншого боку, прагнення до економії фінансових витрат на переклад супроводжується зростанням впливу глобальної мови, а саме англійської, та необхідністю заохочення громадян ЄС до вивчення декількох мов, що в подальшому, можливо, приведе до згортання перекладацької діяльності [9].

В Україні мовна політика повинна здійснюватися саме з урахуванням перспективи євроінтеграції, особливо сьогодні, коли наша держава знаходиться за крок до підписання угоди про асоціацію, що може стати своєрідними поштовхом для майбутнього членства в ЄС. Стати повноправним членом ЄС Україна зможе за двох умов: якщо українські громадяни матимуть вільний доступ до документації ЄС та інформації про ЄС та за умови реалізації ідентичної європейській політики навчання іноземних мов. Створення потужного центру перекладів міжнародної документації, реалізація скоординованої мовної політики на державному рівні сприятимуть інтеграційним процесам між Україною та ЄС [9].

Скотт Монтгомері у своїй книзі «Чи потребує наука глобальної мови?» стверджує, що сьогодні публікують англійською більше трьох чвертей наукових статей, а в деяких царинах – понад 90% [10]. Для порівняння можна додати, що ще в 1960-х роках приблизно 40% наукової літератури публікували французькою, німецькою або російською мовами [11].

Для того, щоб претендувати на включення в базу даних SCOPUS, іноземний журнал має містити, як мінімум, статті з анотаціями англійською мовою. Як показали результати, з більш ніж 21000 статей з 239 країн світу, що включені до SCOPUS, 80% були написані повністю англійською мовою. Також дане дослідження показало, що за останні роки збільшилася кількість наукових статей, написаних повністю англійською мовою, і ця тенденція продовжує зростати [12].

Як бачимо, більшість дослідників по всьому світу намагаються писати наукові статті англійською мовою; як правило, це стосується більш загальних дисциплін. Якщо дослідження стосується специфічної сфери чи дисципліни, то використання англійської мови дещо ускладнює передачу наукової інформації, тому в такому випадку дослідник використовує свою рідну мову [13]. Незважаючи на це, англійська мова продовжує залишатися найбільш зручною та зрозумілою мовою наукового спілкування.

У контексті вищезазначеного варто звернути увагу на англійську юридичну мову, яка має певні характеристики:

1) речення мають сталу структуру, наприклад, *the provisions for termination hereinafter appearing or will at the cost of the borrower forthwith comply with the same*. Це є наслідком значного впливу французької граматики;

2) недостатнє використання пунктуації, навіть спостерігається абсолютна відсутність розділових знаків. Це пояснюється тим, що юристи попередніх років вважали, що суть юридичних текстів передається через слова, а не через пунктуацію. На сучасному етапі розділові знаки використовуються, щоб, навпаки, конкретизувати, роз'яснити та уточнити інформацію, зазначену в юридичних текстах;

3) часте використання іншомовних (латинських, французьких) фраз замість англійських, наприклад, *inter alia* замість *among others*;

4) часте використання архаїзмів, таких як *hereof, thereof, and whereof* – для уникнення тавтологій;

5) використання таких слів, як *the same, the said, the aforementioned*;

6) в англійській юридичній мові є такі слова, як *employer* та *employee; lessor* та *lessee*, в яких протилежне значення утворюється за допомогою закінчень *-er, -or, та -ee*;

7) сталі вирази використовуються у квазітехнічному значенні, наприклад, *parties enter into contracts, put down deposits, serve [documents] upon other parties, write off debts, and so on* [14].

Як бачимо, англійська юридична мова має ряд особливостей, це стосується й адміністративно-правової лексики, тому важливо, щоб кожен юрист та вчений-адміністративіст знали їх та враховували при перекладі англійських юридичних та адміністративно-правових документів.

Висновки. Таким чином, англійська мова набуває все більшого поширення на території України. На загальнодержавному рівні законодавець визначив англійську як мову міжнародного спілкування, окреслив пріоритетні напрямки розвитку та важливість її поширення та вивчення. Як наслідок, англійська мова відіграє важливу роль у діяльності вченого-адміністративіста і є необхідним засобом для вдалого взаєморозуміння між іноземними спеціалістами, є запорукою залучення України до світового Європейського простору.

У країнах Європейського Союзу, таких як Франція та Німеччина, майже три чверті наукових статей видаються англійською мовою, по праву її вважають мовою сучасної науки. Як наслідок, більшість дослідників по всьому світу намагаються писати наукові статті англійською мовою, щоб долучитися до світових наукових баз даних і стати їх активним учасником.

Список використаних джерел:

1. Костенко О. Мовою міжнародного спілкування в Україні має бути англійська / О. Костенко // *День*. – 2012. – № 134.

2. Зарума-Панських О.Р. Англійська лексика міжнародних договорів: структурні, семантичні та дискурсивні особливості : автореф. дис... канд. філол. наук: 10.02.04 / О.Р. Зарума-Панських ; Львів. нац. ун-т ім. І.Франка. – Л., 2001. – 19 с.

3. Про засади державної мовної політики : Закон України від 03.07.2012 № 5029-VI // *Відомості Верховної Ради (ВВР)*. – 2013. – № 23. – Ст. 218.

4. Про оголошення 2016 року Роком англійської мови в Україні: Указ Президента України від 16.11.2015 № 641/2015 // *Урядовий кур'єр* від 18.11.2015. – № 215.

5. Про затвердження плану заходів, спрямованих на активізацію вивчення громадянами англійської мови, на період до 2020 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України; План, Заходи від 10.03.2016 № 199-р.

6. Козак Т. Глобалізація світових економічних зв'язків у контексті функціонування мови міжнародного спілкування / Т. Козак // *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. – 2014. – № 14. – С. 4–8.

7. Козірін Н. Административное право зарубежных стран / Н. Козірін. – М., 2003. – 464 с.
8. Алексеев С.С. Право: азбука – теория – философия / С.С. Алексеев // Опыт комплексного исследования. – М., 1999. – 712 с.
9. Бабюк В. Переклад та мовна політика ЄС / В.Бабюк // Лінгвістика. – 2014. – № 15. – С. 29–32.
10. 2016 – Рік англійської мови в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://mon.gov.ua/>.
11. Рівні володіння мовою : глобальна шкала // Київський національний університет імені Тараса Шевченка [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.univ.kiev.ua/>.
12. Adam Huttner-Koros The Hidden Bias of Science's Universal Language [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.theatlantic.com/science/archive/2015/08/english-universal-language-science-research/400919/>.
13. Tardy, C. (2004) “The role of English in scientific communication: lingua franca or Tyrannosaurus rex?”, Journal of English for Academic Purposes, Vol. 3, №. 3, pp. 247–269.
14. Мухайлова О.В. The main characteristics of Legal English [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/7033>.

ЛОЮК І. А.,

здобувач кафедри конституційного,
адміністративного, господарського права і процесу
(Київський університет права
Національної академії наук України),
президент
(ГО «ЮРИДИЧНА СОТНЯ»)

УДК 342.9

ПОВІДОМНІ ПРОЦЕДУРИ В ПРОЦЕДУРАХ СТВОРЕННЯ БАНКІВ

У статті досліджується визначення поняття повідомних процедур. Проаналізовано їх місце в класифікаціях адміністративних процедур. Розглянуто питання щодо застосування повідомних процедур у процедурах створення банків, сформульовані висновки щодо їх значення та перспектив застосування.

Ключові слова: адміністративні процедури, повідомні процедури, створення банків, класифікація адміністративних процедур.

В статье исследуется понятие уведомительных процедур. Проанализировано их место в классификациях административных процедур. Рассмотрены вопросы применения уведомительных процедур в процедурах создания банков, сформулированы выводы об их значении и перспективах применения.

Ключевые слова: административные процедуры, уведомительные процедуры, создание банков, классификация административных процедур.

The article defines the definition of notification procedures. It analyzes their place in the classification of administrative procedures. The author reviews the application of notification procedures in the process of the establishment of banks. The article also formulates conclusions about their significance and perspectives of application.

Key words: administrative procedures, notification procedures, establishment of banks, classification of administrative procedures.

